

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt „Efektywne praktyki pedagogiczne – platforma między teorią a praktyką w kształceniu kandydatów na nauczycieli”
współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOKUMENTACJA PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH – PORTFOLIO

przygotowana w Szkole Wyższej im. Bogdana Jańskiego

w ramach projektu zatytułowanego

„Efektywne praktyki pedagogiczne - platforma między teorią a praktyką

w kształceniu kandydatów na nauczycieli”

Priorytet III. Wysoka jakość systemu oświaty,

Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia,

Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli – projekty konkursowe Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach programu Kapitał Ludzki.

Koordynator merytoryczny:

Jolanta Pułka

Zespół ds. programu:

Katarzyna Łojek, Małgorzata Nowak, Joanna Kustra, Katarzyna Kutek – Śladek.

Kraków 2011

Projektodawca:

Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
00-724 Warszawa, ul. Chełmska 21a
tel. 22 851-28-88
www.janski.edu.pl

Biuro Projektu:

Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
Wydział Zamiejscowy w Krakowie
30-612 Kraków, ul. Witosa 9
tel. 12 654-54-69

**Szkoła Wyższa
im. Bogdana Jańskiego**

Informacje ogólne

Metoda Portfolio służy dokumentowaniu własnych osiągnięć zawodowych oraz planowaniu dalszego rozwoju. Działania realizowane w trakcie praktyk pedagogicznych są odnotowywane na przygotowanych arkuszach, kartach, formatkach. Dokumentacja prowadzona jest w formie elektronicznej poprzez stworzony w tym celu system – System Informatyczny Wspierania Praktyk Pedagogicznych – SWIPP.

Indywidualny Profil Studenta zawiera zbiór prac, stanowiących o wykonywaniu aktywności zaplanowanych w ramach programu praktyk pedagogicznych. Prace studenta, wypełniane arkusze, jak i uzyskane certyfikaty/dyplomy ukończonych szkoleń, świadczą o nabyciu przez studenta wymaganych kompetencji.

Dane zapisywane na Indywidualnym Profilu Studenta są efektem gromadzonych przez studenta doświadczeń, rozwijania wiedzy i umiejętności w trakcie spotkań i ewaluacji, dokonywanych z Opiekunami praktyk – w placówce i w Uczelni. Tworzenie IPS jest rzeczą indywidualną i wymaga określonego czasu potrzebnego do opisanie własnych refleksji.

Student/tka zobowiązany jest do prowadzenia własnego IPS według metody Portfolio podczas trwania praktyk pedagogicznych. Zgromadzone w systemie dane będą podstawą do zaliczenia praktyk pedagogicznych przez Opiekuna praktyk w Uczelni.

Portfolio studenta/teki powinno zawierać:

- 10 arkuszy hospitacji placówek,
- 1 plan wydarzenia plenerowego,
- 2 opisy postępowania w sytuacji zagrożenia,
- 6 zadań związanych z pracą z materiałem filmowym,
- 4 karty opinii o studencie (2 z przedszkola oraz 2 ze szkoły podstawowej),
- 4 karty samooceny studenta (2 z przedszkola oraz 2 ze szkoły podstawowej),
- 2 scenariusze zajęć dydaktycznych prowadzonych samodzielnie przez studenta w przedszkolu,
- 2 scenariusze zajęć dydaktycznych prowadzonych samodzielnie przez studenta w szkole podstawowej,
- 4 arkusze czynności studenta (2 obejmujące przygotowanie do pracy w przedszkolu, 2 obejmujące przygotowanie do pracy w szkole podstawowej),
- 2 wykazy lekcji prowadzonych samodzielnie przez studenta (przedszkole i szkoła podstawowa),
- 4 notatki ze spotkań z Koordynatorem praktyk,
- zalecana jest także dokumentacja w postaci fotografii zajęć dydaktycznych prowadzonych samodzielnie przez studenta (zdjęcia wytworzonych w ramach lekcji prac).

Załącznik 1. Arkusz hospitacji placówki

.....
Pieczęćka placówki

ARKUSZ HOSPITACJI PLACÓWKI

1. Data hospitacji

.....

2. Miejsce odbytej hospitacji/pełna nazwa i adres instytucji/

.....
.....
.....
.....

3. Imię i nazwisko Opiekuna praktyki

.....

4. Rodzaj placówki/podstawa prawna funkcjonowania placówki

.....
.....
.....
.....
.....

5. Struktura organizacyjna placówki/funkcje pełnione przez placówkę

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Podopieczni hospitowanej placówki

.....

.....

.....

.....

.....

7. Metody i formy pracy; charakter/formy udzielanej pomocy w placówce

.....

.....

.....

.....

.....

8. Dokumentacja prowadzona przez placówkę

.....

.....

.....

.....

.....

9. Współpraca z innymi podmiotami

.....

.....

.....

.....

.....

Uwagi, osobiste refleksje, sugestie, wnioski

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Podpis Opiekuna

Załącznik nr 2. Plan zajęć plenerowych

Zadanie przeznaczone do pracy grupowej. Studenci pracują w zespołach 3-4 osobowych. Celem zadania jest opracowanie planu dowolnego wydarzenia plenerowego.

Założenie wstępne:

- wydarzenie plenerowe obejmuje 1 dzień pobytu
- pod Waszą opieką będą znajdować się dzieci w wieku 6 - 9 lat (klasy 1-3 szkoły podstawowej)
- odległość, którą musicie pokonać, aby dotrzeć na miejsce wydarzenia to ok. 40 km drogi od budynku szkolnego.

Pamiętajcie o określeniu elementów koniecznych (przed - w trakcie – po) przeprowadzeniu wydarzenia:

- miejsce wycieczki
- sposób finansowania wyjazdu
- cele i oczekiwane efekty
- liczba dzieci uczestniczących w wydarzeniu
- liczba opiekunów
- transport
- szczegółowy program

Załącznik nr 3. Opis postępowania w sytuacjach zagrożenia

Z wymienionych poniżej 10 scenek sytuacyjnych wymagających udzielenia pierwszej pomocy wybierz dwie i zaplanuj postępowanie. Opisz podjęte przez siebie działania.

I. OMDLENIA.

Scenka sytuacyjna

Jedziesz ze swoją klasą tramwajem do teatru. Jest bardzo duszno i gorąco. Wiesz, że jedna z dziewczynek w Twojej klasie ma trudną sytuację domową- nie zawsze je posiłki, przy tym ma skłonności do omdleń. Widzisz, że dziewczynka jest bardzo blada, zgłasza zawroty głowy i mroczki przed oczami. Mdleje.

II. KRWOTOK Z NOSA.

Scenka sytuacyjna

Na korytarzu szkolnym w czasie przerwy uczniowie biegają, przepychają się. Jeden z uczestników zabawy nieumyślnie popycha kolegę, który uderza głową o ścianę. Dochodzi do krwawienia z nosa.

III. KRWOTOK - RANA CIĘTA RĘKI.

Scenka sytuacyjna

Dziewczynka zbiegając ze schodów, traci równowagę i wpada na koleżankę stojącą obok okna, opierającą się o szybę, szyba z trzaskiem pęka. Na podłodze pojawia się duża kałuża krwi, która wycieka z ręki.

IV. PADACZKA

Scenka sytuacyjna

Grupa dzieci wraz z opiekunami jedzie na wycieczkę autokarem. Jest piękny słoneczny dzień, droga prowadzi przez las. Nagle jeden z chłopców osuwa się na podłogę autokaru i zaczyna drgać. Dzieci wiedzą, że ich kolega jest chory na padaczkę. Chłopiec drga na całym ciele,

a z ust wydobywa mu się spieniona ślina. Po minucie atak mija, ale chłopiec nie odzyskuje przytomności, ma jednak zachowane czynności życiowe.

V. ZŁAMANIE

Scenka sytuacyjna

Dwóch 8 letnich chłopców chodzi po drzewach w parku. Przechodzący obok starszy mężczyzna ostrzega ich o niebezpieczeństwach takiego zachowania. Chłopcy jednak nie reagują. W pewnej chwili słychać trzask łamanej gałęzi i jeden z chłopców upada na ziemię. Płacze i krzyczy z bólu. Okazuje się, że jego prawa noga jest ułożona w nienaturalnej pozycji i bardzo boli. Po chwili kończyzna puchnie i robi się lekko sina. Chłopiec przy każdym, nawet niewielkim, poruszeniu kończyną krzyczy.

VI. ZADŁAWIENIA

Scenka sytuacyjna

Uczeń idąc korytarzem liże lizaka zostaje, gwałtownie potrącony i popchnięty przez kolegę, przez co traci równowagę i upada na ziemię, co powoduje zadławienie się lizakiem.

VII. ZAWAŁ SERCA

Po korytarzu w szkole w czasie dyżuru chodzi nauczyciel geografii w wieku 58 lat, ubrany w garnitur i krawat, w pewnej chwili osuwa się na ziemię, jest blady, na twarzy ma krople potu, odczuwa silny, ściskający ból w klatce piersiowej. Jedną rękę trzyma na klatce, w okolicy serca, mimika świadczy o silnym bólu.

VIII. RESUSCYTACJA

Scenka sytuacyjna

Grupa chłopców gra w piłkę na osiedlowym boisku. Nagle kopnięta zbyt mocno piłka przelatuje nad ogrodzeniem i wpada na ulicę. Za piłką szybko wybiega jeden z chłopców. Nie zachowuje zasad bezpieczeństwa i wpada wprost pod nadjeżdżające auto. Chłopiec leży nieprzytomny na ziemi, ma ranę na głowie, a także mocno otarte prawe kolano i podudzie.

IX. Cukrzyca

Scenka sytuacyjna - hipoglikemia

Dziewczynka chora na cukrzycę typu I, podczas lekcji zaczyna blednąć, drżą jej ręce, mocno się poci, skarży się na zawroty głowy oraz zaburzenia widzenia

Scenka sytuacyjna - hiperglikemia:

Chłopczyk z cukrzycą (typ I) podczas przerwy wymiotuje, ma przyspieszony, głęboki oddech, przewraca się na podłogę tracąc przytomność

X. Oparzenia

a) Termiczne: *W czasie zielonej szkoły zostało zorganizowane ognisko z pieczeniem kielbasek. Drewniany patyk na którym piekła kielbasę jedna z dziewczynek uległ spaleni i kielbasa wpadła do ogniska. Dziewczynką chcąc ją wydostać pochylila się nad ogniskiem , straciła równowagę i dłońmi upadła na rozżarzone polano. Dłonie dziewczynki uległy poparzeniu .Na dłoniach pojawiają się zaczerwienienie i pęcherze. Dziewczynka krzyczy, że bardzo bolą ją ręce.*

b) Chemiczne: *Na lekcji chemii, podczas wykonywania doświadczenia dziewczyna przez nieuwagę wylewa na rękę kwas solny, doznaje bolesnego poparzenia reki*

c) Słoneczne: *Podczas wycieczki z uczniami do parku, widzisz dwoje młodych ludzi, śpiących na kocu. Prawdopodobnie opalając się zasnęli, dziewczyna jednak znajduje się w cieniu, natomiast chłopak w mocnym słońcu. Podczas próby obudzenia okazało się, że chłopak jest apatyczny i trudno nawiązać z nim kontakt, poza tym ma znacznie zaczerwienioną klatkę piersiową i twarz i w pewnych miejscach sporadycznie małutkie pęcherze.*

Załącznik nr 4. Zadania związane z pracą z materiałem filmowym

Zadanie 1. Zielona szkoła

Opracuj program 5 dniowego wyjazdu na zieloną szkołę wspólnie z 1 kolegą/koleżanką ze studiów.

Założenia wstępne: wyjeżdżasz z dziećmi z klasy 2 szkoły podstawowej. Klasa jest 20 osobowa.

Pamiętaj, aby wspólnie z kolegą/koleżanką zdecydować o wyborze miejsca wyjazdu.

Zadanie 2. Współpraca szkoły z placówkami pozaszkolnymi

Opracuj diagram pokazujący sieć współpracy przedszkola lub szkoły z Twojego najbliższego otoczenia z innymi placówkami. W diagramie uwzględnij nazwy i adresy współpracujących placówek.

Zadanie 3. Praca z uczniami klas 1-3 przy organizacji uroczystości okolicznościowych

Wymień cechy Twoim zdaniem pożądane u nauczyciela i scharakteryzuj jedną z nich.

Zadanie 4. Zajęcia edukacyjne – poziom przedszkolny

Opisz wybraną zabawę, mającą na celu rozbudzanie ciekawości poznawczej dzieci przedszkolnych na podstawie oglądanego filmu.

Zadanie 5. Kształcenie ogólne – I etap edukacyjny (klasy 1-3)

Wymień rodzaje zajęć realizowanych w edukacji wczesnoszkolnej opierając się na Podstawie programowej kształcenia ogólnego i wskaż które z nich zostały zaprezentowane w filmie.

Zadanie 6. Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasach 1-3 szkoły podstawowej

Utwórz 8 pytań na które odpowiada treść oglądanego filmu.

Załącznik nr 5. Karta opinii o studencie

Pieczęć placówki

Miejscowość i data.....

KARTA OPINII O STUDENCIE/TCE

Imię i nazwisko studenta.....

Ilość opiniowanych godzin praktyki.....

Opiekun praktyki (imię i nazwisko):.....

Proszę zaznaczyć w jakim stopniu student/tka w Pana/i opinii opanował/a wyszczególnione elementy warsztatu pracy nauczyciela według następującej skali:

5 – bardzo dobrym, 4 – dobrym, 3 – dostatecznym, 2 – miernym, 1 - niedostatecznym

I. Część merytoryczna

1. Student/tka posiada wiedzę na temat różnorodności technik i metod nauczania.

5   4   3   2   1

2. Student/tka zapoznał/a się ze strukturą oraz zasadami funkcjonowania placówki.

5   4   3   2   1

3. Student/tka zna program wychowawczy realizowany w placówce.

5   4   3   2   1

4. Student/tka zna bazę lokalową placówki.

5   4   3   2   1

5. Student/tka zna zakres odpowiedzialności opiekuna za dziecko w placówce.

5   4   3   2   1

6. Student/tka zna zasady pracy z podopiecznymi placówki.

5   4   3   2   1

7. Student/tka posiada wiedzę o współpracy placówki ze środowiskiem lokalnym.

5 4 3 2 1

8. Student/tka posiada wiedzę na temat dokumentacji prowadzonej w placówce.

5 4 3 2 1

II. Część metodyczna

1. Student/tka potrafi rozwiązać pojawiające się problemy wychowawcze i edukacyjne.

5 4 3 2 1

2. Student/tka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania sytuacji edukacyjnych.

5 4 3 2 1

3. Student/tka potrafi utrzymać dyscyplinę w grupie.

5 4 3 2 1

4. Student/tka potrafi budować dobre relacje do pracy zespołowej swoich podopiecznych.

5 4 3 2 1

5. Student/tka dostosował/a poziom prowadzonych zajęć do możliwości podopiecznych.

5 4 3 2 1

6. Student/tka zrealizował/a wszystkie założenia zawarte w konspekcie/scenariuszu zajęć.

5 4 3 2 1

7. Student/tka używał/a różnych technik i metod aktywizujących w trakcie prowadzenia zajęć.

5 4 3 2 1

8. Student/tka umiejętnie dobierał/a i wykorzystywał/a środki i pomoce dydaktyczne do specyfiki prowadzonych przez siebie zajęć.

5 4 3 2 1

III. Kompetencje do wykonywania zawodu

1. Student/tka sumiennie przygotowywał/a się do zajęć.

5   4   3   2   1

2. Student/tka brał/a aktywny udział w wydarzeniach z życia placówki (wycieczka, konferencja, rada pedagogiczna, przedstawienie).

5   4   3   2   1

3. Student/tka współpracował/a ze specjalistami zatrudnionymi w placówce (pedagog, psycholog, reedukator, logopeda).

5   4   3   2   1

4. Student/tka współpracował/a z rodzicami.

5   4   3   2   1

5. Student/tka potrafił/a dostosować język przekazu do odbiorcy (dziecko, nauczyciel, rodzic).

5   4   3   2   1

6. Student/tka posiada umiejętności interpersonalne.

5   4   3   2   1

7. Student/tka wykazał/a się kulturą osobistą.

5   4   3   2   1

8. Student/tka wykazał/a zainteresowanie pracą pedagogiczną w placówce.

5   4   3   2   1

Zaliczam praktykę pedagogiczną studenta/tki z ogólną oceną.....

.....

(data i podpis Opiekuna praktyki)

Załącznik nr 6. Karta samooceny studenta

Miejscowość i data.....

KARTA SAMOOCENY STUDENTA/TKI

Imię i nazwisko studenta.....

Proszę zaznaczyć w jakim stopniu opanował/a Pana/i wyszczególnione elementy warsztatu pracy nauczyciela według następującej skali:

5 – bardzo dobrym, 4 – dobrym, 3 – dostatecznym, 2 – miernym, 1 - niedostatecznym

I. Część merytoryczna

1. Posiadam wiedzę na temat różnorodności technik i metod nauczania.

5   4   3   2   1

2. Zapoznałem/am się ze strukturą oraz zasadami funkcjonowania placówki.

5   4   3   2   1

3. Znam program wychowawczy realizowany w placówce.

5   4   3   2   1

4. Znam bazę lokalową placówki.

5   4   3   2   1

5. Znam zakres odpowiedzialności opiekuna za dziecko w placówce.

5   4   3   2   1

6. Znam zasady pracy z podopiecznymi placówki.

5   4   3   2   1

7. Posiadam wiedzę o współpracy placówki ze środowiskiem lokalnym.

5 4 3 2 1

8. Posiadam wiedzę na temat dokumentacji prowadzonej w placówce.

5 4 3 2 1

II. Część metodyczna

1. Potrafię rozwiązać pojawiające się problemy wychowawcze i edukacyjne.

5 4 3 2 1

2. Potrafię wykorzystać wiedzę z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania sytuacji edukacyjnych.

5 4 3 2 1

3. Potrafię utrzymać dyscyplinę w grupie.

5 4 3 2 1

4. Potrafię budować dobre relacje do pracy zespołowej swoich podopiecznych.

5 4 3 2 1

5. Dostosowałem/am poziom prowadzonych zajęć do możliwości podopiecznych.

5 4 3 2 1

6. Zrealizowałem/am wszystkie założenia zawarte w konspekcie/scenariuszu zajęć.

5 4 3 2 1

7. Używałem/am różnych technik i metod aktywizujących w trakcie prowadzenia zajęć.

5 4 3 2 1

8. Umiejętnie doбираłem/am i wykorzystywałem/am środki i pomoce dydaktyczne do specyfiki prowadzonych przez siebie zajęć.

5 4 3 2 1

III. Kompetencje do wykonywania zawodu

1. Sumiennie przygotowywałem/am się do zajęć.

5   4   3   2   1

2. Brałem/am aktywny udział w wydarzeniach z życia placówki (wycieczka, konferencja, rada pedagogiczna, przedstawienie).

5   4   3   2   1

3. Współpracowałem/am ze specjalistami zatrudnionymi w placówce (pedagog, psycholog, reedukator, logopeda).

5   4   3   2   1

4. Współpracowałem/am z rodzicami.

5   4   3   2   1

5. Potrafiłem/am dostosować język przekazu do odbiorcy (dziecko, nauczyciel, rodzic).

5   4   3   2   1

6. Posiadam umiejętności interpersonalne.

5   4   3   2   1

7. Wykazałem/am się kulturą osobistą.

5   4   3   2   1

8. Wykazałem/am zainteresowanie pracą pedagogiczną w placówce.

5   4   3   2   1

Ogólna samoocena studenta/teki.....

.....(data i podpis studenta/teki)

Załącznik nr 7. Scenariusz zajęć

Scenariusz zajęć lekcyjnych

Autor:

Data przygotowania:

Data przeprowadzenia lekcji:

Plan ogólny:

1. Temat zajęć:
2. Czas trwania zajęć:
3. Adresaci:
4. Cele:

Plan szczegółowy:

1. Temat zajęć:
  - a. - pojęcia kluczowe
  - b. - zakres wiadomości, jakie mają zostać przekazane w czasie zajęć
2. Adresaci:
  - a. Rodzaj placówki
  - b. Klasa / grupa
  - c. Charakterystyka dzieci
3. Cele:
  - a. Cele ogólne
  - b. Cele szczegółowe
4. Metody dydaktyczne stosowane w czasie lekcji
5. Formy organizacyjne
6. Pomoce dydaktyczne/ środki dydaktyczne

7. Sposoby sprawdzenia nabytych umiejętności

8. Przebieg zajęć (w opisie poszczególnych czynności proszę uwzględnić realizowane treści):

- a. Czynności przygotowawcze
- b. Czynności właściwe
- c. Czynności końcowe

W czasie przygotowania opisu proszę wykorzystać następującą tabelę:

	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia
Czynności przygotowawcze		
Czynności właściwe		
Czynności końcowe		

Załącznik nr 8. Arkusz czynności studenta

Arkusz jest narzędziem dokumentującym realizację czynności, związanych z przygotowaniem się do prowadzenia samodzielnych zajęć w przedszkolu/szkole. Student/ka może odnotowywać przygotowywanie pomocy dydaktycznych, rozmowy z Opiekunem praktyki, obserwowane lekcje, współpracę z pedagogiem, reedukatorem, logopedą i in.

Liczba porządkowa	Czynności realizowane w trakcie praktyk	Ilość godzin przeznaczonych na czynność	Data	Podpis Opiekuna
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

Własne spostrzeżenia/ refleksje dotyczące czynności.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Załącznik nr 9. Wykaz lekcji samodzielnych realizowanych przez studenta

Lekcje samodzielne są prowadzone indywidualnie przez studenta/tkę lub przez zespół koleżeński 2-3 osobowy.

Miejsce praktyki:

Liczba porządkowa	Temat lekcji samodzielnie prowadzonej	Klasa	Data	Podpis Opiekuna
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				

20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				

Załącznik nr 10. Notatka ze spotkania

Data spotkania:

Cele spotkania:

Ustalenia:

Podsumowanie:

Refleksje własne studenta: